

BILAG: Delvisioner, strategi og anbefalinger inden for fire indsatsområder

Dato 03-01-2008

Anders Debel

Opsumming af delvisioner, strategi og anbefalinger inden for indsatsområderne for erhvervsudvikling og turisme, arbejdskraft og beskæftigelse, uddannelse og energi samt generelt for landdistriktperspektivet i Den regionale udviklingsplan.

Side 1

Erhvervsudvikling og turisme

Visionen for erhvervsudvikling og turisme er, at den midtjyske region i 2030 er en international vækstregion, hvor globale muligheder udnyttes med afsæt i regionale styrkepositioner til gavn for borgere og virksomheder.

For at realisere dette er det bl.a. vigtigt, at erhvervsliv, videns- og forskningsinstitutioner samarbejder. Virksomheder og uddannelsesinstitutioner skal sikres de bedste rammer for aktiviteter i udlandet. Desuden bør internationale oplevelsesfyrtårne og helårsturismedestinationer udvikles.

Regionsrådet støtter vækstforums erhvervsudviklingsstrategi og vil understøtte udviklingen med udgangspunkt i menneskelige ressourcer, innovation og iværksætteri og med vægt på de kreative kompetencer og styrkepositioner i regionen.

Regionsrådet vil

- understøtte erhvervsudviklingsstrategiens initiativer på uddannelsesområdet
- understøtte videnopbygning og videndeling der styrker forskningsbaseret og brugerdreven innovation
- understøtte opbygning og deling af viden vedrørende ny teknologi
- understøtte erhvervsudviklingsstrategiens initiativer inden for iværksætteri
- skabe rammer for samarbejde om vækstmotorer mellem erhvervsliv, videns- og forskningsinstitutioner
- kvalificere udpegning af nye indsatser, f.eks. hvordan kreative erhverv og kompetencer kan fremme den regionale udvikling

- sikre virksomheder og uddannelsesinstitutioner de bedste rammer for aktiviteter i udlandet
- støtte udvikling af internationale oplevelsesfyrtårne
- støtte udvikling af helårsturismemedestinationer
- sikre dialog mellem erhvervsudviklingsaktører

Regionsrådet anbefaler konkret vækstforum at udvikle erhvervsudviklingsstrategien med udgangspunkt i menneskelige ressourcer, innovation og iværksætteri og med vægt på de kreative kompetencer og styrkepositioner i regionen.

Arbejdskraft og beskæftigelse

Visionen for arbejdskraft og beskæftigelse er, at den midtjyske region i 2030 fortsat har høj beskæftigelse og lav ledighed. Private og offentlige virksomheder får dækket deres behov for kvalificeret arbejdskraft på et bæredygtigt og dynamisk internationalt arbejdsmarked.

For at realisere dette er det blandt andet vigtigt at øge arbejdskraftudbuddet, opkvalificere ledige og forkorte syge-/dagpengemodtageres fravær fra arbejdsmarkedet. Det betyder f. eks., at der samtidig er brug for en bæredygtig befolkningsudvikling, og at der er mulighed for at rekruttere og fastholde kvalificeret udenlandsk arbejdskraft.

Regionsrådet vil

- kvalificere udpegning af nye indsatser for at øge arbejdskraftudbuddet, opkvalificere ledige og forkorte syge-/dagpengemodtageres fravær fra arbejdsmarkedet
- kvalificere udpegning af nye indsatser for at opkvalificere arbejdsstyrken og øge de beskæftigedes fleksibilitet
- analysere, hvordan regionale styrkepositioner kan bidrage til at tiltrække arbejdskraft fra omverdenen
- som arbejdsgiver opkvalificere medarbejderne og tiltrække udenlandsk arbejdskraft, hvor der er knaphed

Regionsrådet anbefaler konkret staten at understøtte mulighederne for:

- at udvide og opkvalificere arbejdsstyrken
- at understøtte en bæredygtig befolkningsudvikling
- at etablere nye statslige arbejdspladser i regionen inden for styrkepositionerne
- at rekruttere og fastholde kvalificeret udenlandsk arbejdskraft

Uddannelse

Visionen for uddannelse er, at den midtjyske region i 2030 har et sammenhængende og vidtforgrenet uddannelsessystem, der sikrer mulighed for livslang læring og understøtter en internationaliseret vækst og udvikling.

For at realisere dette er det vigtigt, at alle unge får en kompetencegivende uddannelse, og at det samlede kvalifikationsniveau løftes. Udviklingen sikres gennem samarbejde mellem uddannelser og virksomheder i regionen og internationalt samarbejde om regionale styrkepositioner.

Regionsrådet vil tage udgangspunkt i de fire omdrejningspunkter rekruttering og fastholdelse, innovation, internationalisering samt analyser.

Vedr. rekruttering og fastholdelse vil regionsrådet støtte initiativer,

- så alle unge får en kompetencegivende uddannelse

- der medvirker til at løfte kvalifikationsniveauet i regionen, så de nationale målsætninger nås
- til sikring af fornøden forsyning af kvalificeret arbejdskraft gennem et varieret og fleksibelt tilrettelagt efter- og videreuddannelsestilbud
- der understøtter et uddannelsestilbud, der sikrer fornøden forsyning af arbejdskraft i hele regionen på alle niveauer og inden for alle områder
- der medvirker til at øge antallet af studenterjobs

Vedr. innovation vil regionsrådet støtte initiativer til:

- udvikling af nye uddannelser inden for regionale erhvervsstyrkepositioner
- samarbejde mellem uddannelser og virksomheder
- understøttelse af innovationsevnen i små og mellemstore virksomheder gennem ansættelse af flere nyuddannede med en videregående uddannelse

Vedr. internationalisering vil regionsrådet støtte initiativer:

- der fremmer internationalt uddannelsessamarbejde inden for nuværende og potentielle styrkepositioner
- der øger regionens attraktivitet som uddannelses- forsknings- og beskæftigelsesregion
- der understøtter internationale samarbejder med informationsteknologi i undervisningen

Regionsrådet vil tage initiativ til at analysere samspilsmuligheder i uddannelses- arbejdsmarkeds- og erhvervspolitikken

Regionsrådet anbefaler konkret Undervisningsministeriet at anvende en taxameterstyring, der kan tilgodese den geografiske spredning af uddannelsesudbud.

Energi

Visionen for energi er, at den midtjyske regions produktion af vedvarende energi i 2030 udgør mindst halvdelen af al energi, som bliver forbrugt i regionen. Den midtjyske region er blandt de førende regioner i Europa inden for forskning og innovation i samt anvendelse af vedvarende energi. På sigt er regionen uafhængig af fossile brændstoffer som kul, olie og naturgas.

For at realisere dette er det bl.a. vigtigt, at regionens erhvervs- og miljømæssige styrkeposition på området udbygges.

Regionsrådet vil bl.a. arbejde for udpegning af testområder for store vindmøller, og for at byer i regionen kan fungere som udstillingsvindue for ny teknologi.

Regionsrådet vil

- arbejde for at regionen udbygger sin erhvervmæssige styrkeposition på energiområdet
- indgå i samarbejder om på sigt at gøre regionen uafhængig af fossile brændsler
- understøtte udvikling og brug af ren og ny energiteknologi ved drift af egne institutioner og kollektiv trafik og ved indkøb og byggeri
- arbejde for udpegning af testområde for store vindmøller
- arbejde for handlingsplan for byer i regionen, som kan fungere som udstillingsvindue

Regionsrådet anbefaler konkret staten, at arbejde for

- udvikling af demonstrationsfaciliteter på energiområdet

- udpegning af test- og udviklingsfaciliteter for vindmøller i regionen
- etablering af test- og certificeringsordning for biomasse i regionen
- udvikling af VE-kommuner og – byer
- energieffektive eksempelbyer

Regionsrådet anbefaler endvidere staten at inddrage Region Midtjylland i forbindelse med FN's klimakonference i 2009.

Landdistrikter

Vilkårene for at bo og drive erhverv er forskellige i byerne og i landdistrikterne. Byerne tilbyder et større udvalg af bosætnings-, erhvervs-, uddannelses-, og kulturtilbud. Men landdistrikterne har også styrker, der ikke findes i byerne, eksempelvis inden for bosætning, erhverv og fritid.

Ofte vil landdistrikter og byer være hinandens forudsætninger for at tilbyde de bedste løsninger. For eksempel er samspillet mellem landdistrikternes velbeliggende ferieboliger og byernes varierede kulturtilbud et godt udgangspunkt for videreudvikling af helårsturisme.

Landdistriktsprogrammet for de kommende år indebærer, at der etableres Lokale Aktionsgrupper (LAG'er) i de fleste kommuner i den midtjyske region. LAG'erne skal beskæftige sig med udvikling af landdistrikterne, herunder gennemførelse af større udviklingsprojekter og initiativer i samarbejde med kommunerne, Region Midtjylland, vækstforum m.fl.

Erhverv, turisme og energi

På erhvervssiden er fødevareproduktion- og forarbejdning samt turisme og oplevelsesindustri de erhverv, der umiddelbart kan drage den største nytte af en beliggenhed i landdistrikterne. Landskabelige værdier kan også tiltrække iværksættere.

Landbrugsproduktionen udgør grundlaget for store forarbejdnings- og afsætningsvirksomheder inden for fødevareområdet. Sammen med byernes forsknings- og vidensmiljøer udgør denne værdikæde en af regionens klare styrkepositioner.

Landdistrikternes store naturoplevelser og mange ferieboliger gør turismen til et af de beskæftigelsesmæssigt betydningsfulde erhverv i disse områder.

Endelig spiller landdistrikterne en væsentlig rolle for regionens nuværende og kommende produktion af vedvarende energi – bl.a. vindenergi og biomasseproduktion. Det bliver også i landdistrikterne, at de nødvendige testfaciliteter skal etableres.

Uddannelse

Uddannelsesniveaueet skal hæves i landdistrikterne, såvel som i byerne. Det kræver, at uddannelserne er tilgængelige for befolkningen i landdistrikterne. Her kan bl.a. fjernundervisning medvirke til at øge udbuddet og tilgængeligheden af uddannelser.

Statens taxameterstyring af uddannelsesinstitutioner må indrettes således, at der tages hensyn til, at det er dyrere at drive uddannelsesinstitutioner i tyndt befolkede områder end i større byer.

Udvikling af og vækst i landdistrikternes erhverv afhænger bl.a. af, at flere højtuddannede finder beskæftigelse i disse erhverv. Der skal derfor foregå et samarbejde mellem landdistrikternes virksomheder og de videregående uddannelsesinstitutioner. Et eksempel på dette samarbejde er, at der på uddannelses- og forskningsområdet investeres markant i Aarhus Universitet, og at Aarhus Universitet til gengæld er opmærksom på rollen som udvikler af videnbroer til virksomheder, også uden for de større byer, til gavn for alle parter i hele regionen.

Sundhed

Almen praksis skal sikre sundhedssystemets nærhed til borgerne, mens mere specialiserede sundhedsfunktioner samles på færre enheder. Telemedicinske løsninger vil bl.a. være anvendelige i områder, hvor afstanden til specialiserede sundhedstilbud er relativt stor. I forbindelse med ulykker og akut opstået sygdom sikrer ambulancer og akutbiler en optimal indsats.

Natur og miljø

Landdistrikterne indeholder store ressourcer i form af naturområder, landbrugsområder, råstofområder, områder med drikkevandsinteresser m.m.

Landdistrikternes store sammenhængende og varierede naturområder skal udvikles og anvendes som grundlag for ny vækst. Naturværdierne er væsentlige for bosætning og erhverv herunder turisme og rekreation. I den forbindelse ventes nationalparkerne ved Mols Bjerge og Skjern Å at få en særlig attraktionsværdi. Naturværdierne skal imidlertid beskyttes mod anvendelse, der på sigt vil ødelægge denne attraktionsværdi.

Bevaring af naturressourcerne kan samtidig medvirke til at sikre rent drikkevand i områderne. Til gengæld skal der søges løsninger på mulige konflikter mellem anvendelse af jorden til landbrugsformål, byudvikling, råstofgravning og beskyttelse af drikkevandet.

Infrastruktur og kollektiv trafik

En udbygget infrastruktur og gode kollektive trafiktilbud er af stor betydning for landdistrikternes adgang til byernes tilbud om arbejdspladser, uddannelse, sundhed og fritidstilbud. Forbindelserne er ligeledes afgørende i forhold til landdistrikternes tilgængelighed for erhverv og turisme samt arbejdskraft fra byerne. Der skal derfor sikres en tidsvarende infrastruktur, der understøtter udviklingen i hele regionen og skaber en region i balance, hvor der er samspil mellem land og by, vækstområder og yderområder, bosætningsområder og erhvervsområder.

Der skal være gode kollektive trafiktilbud både i byen og på landet. På trafiksvage strækninger og tidspunkter kan den kollektive trafik tilbydes som efterspørgselsstyrede teletaxier og telebus.

Den digitale infrastruktur er lige så vigtig for landdistrikterne som den fysiske infrastruktur. Den digitale infrastruktur er bl.a. af væsentlig betydning for det erhvervsliv, der allerede findes

i landdistrikterne og for at kunne tiltrække nye virksomheder. Den digitale infrastruktur er desuden en forudsætning for, at landdistrikternes indbyggere kan anvende tilbud om fjernundervisning og telemedicin m.m.